

Raimundo, no està gaire acostumat a passar dies seguits responnent preguntes de periodistes curiosos. Però s'ho agafa amb tranquil·litat. Li agrada de xerrar. En el parèntesi per a fer les fotos, ens delecta amb un blues que recorda Eric Clapton. La màgia del sentit elèctric, deixat anar per la seva Gerundina, és inesborrable. Després es queixa que ni amb la pega que duu no evita que se li trenquin les ungles, "llavors me'n faig de noves amb superglue i paper de fumar o de wàter".

—Després de tocar amb tanta gent, fer una cosa només tu ha de ser molt gratificant.

—Sí. Però costa molt més, sobretot arrencar.

—Per què?

—No ho sé... per la responsabilitat, per voler-ho fer bé. Quan he de treballar amb més gent, em diuen què he de fer i ho faig, tan tranquil, sense nervis.

—Com se't va acudir el tema "Gitano de temporà"?

—És la història de la gent, dels "gitanos de temporà". Tu no saps què són els "gitanos de temporà"?

—Per la cançó m'ho puc imaginar.

—És el paio que se t'encasta quan alguna cosa l'interessa. Quan hi ha festa i vol divertir-se, per exemple. Però, tu, a mi, no m'has de dir: Ei, que el meu avi era gitano i tal. Tu m'has de dir: Mira, jo em dic... Com te dius?

—Oriol.

—Doncs, ja està. No m'has de dir re més que això. I que t'enganxa el meu rotllo de músic, o que t'agrada la història dels gitanos, doncs vinga, molt bé, ja està. No m'has de venir a dir que si el teu avi era gitano, o que si no ho era.

—Hi ha molta hipocresia en tot això?

—Refot! Hi ha gent que s'apunta a un *bombardeig*.

—T'hi has trobat gaire?

—Sí. Quan tocava als bars, venia gent i em deia: Ei, manso, jo porto *ca'*. Això vol dir que ets gitano; ho diuen per allà baix. Em deien: I tu portes *ca'*? i jo feia: No, jo porto *temple*, (*Riu*), que és una cosa semblant a la calç. Res, una colla de pastilis. Em deien: Jo sí que porto *ca'* i tal i fot-li pasqual... Pse, jo pensava, aquest és més gatxo que un garrofer. (*Torna a riure*).

—Aquesta cançó també parla de racisme.

—Xavó, tu diràs! És que aquesta gent acostumen a dir que els seus avis eren gitanos i tal, i després no els agradaria que aquest mateix gitano que els fa la música els fos veí. Senten parlar un gitano i ja critiquen i diuen que ens agraden les baralles, i que sempre portem el xurí (*ganivet*) a sobre.

—Tu ho has viscut això?

—Sí, molt. A la vida, refot, tu diràs! Si no, no en parlaria. No parlo per parlar. Per exemple, en la lletra d'aquesta cançó deia que fan fora de l'escola els gitanos, però com que els meus fills van a l'escola i els tracten bé, doncs no ho puc

**Raimundo
Amador és un
dels millors
guitarristes
espanyols. Gitano
de soca-rel, de
Sevilla, sorprèn
per la seva
sinceritat
i senzillesa.
Acaba de publicar
el seu primer disc
en solitari,
Gerundina, amb
la col·laboració
de luxe del
bluesman
americà, BB King.
En el nou CD
blues, flamenc,
reggae i rock es
barregen amb la
naturalitat que el
caracteritza.
Després de trenta
anys de
col·laborar amb
la flor i nata de la
música hispànica,
ara ha afrontat el
desafiament més
difícil. I el
resultat és molt
bo.**

dir. Però, a la consulta, no em fio un pèl del metge, perquè veig que no ens vol atendre i per força hem d'anar-hi. Llavors què fem? Per això a la lletra he canviat l'escola per la consulta. A més, aquest busnó sembla un *gipo*, un hippy que en dieu vosaltres, amb cabells llargs, barba..., però és un racista que t'hi cagues!

—És més problema de peles que de raça?

—No, no, és de raça. A mi, per exemple, no em falten diners, no sóc ric, però no m'estic sota un pont. Jo vaig amb la canalla molt neta i la dona va amb uns trossos de corall que t'hi cagues, que costa pasta, saps? Ara, si en troben un de descalç i sense re, aquest encara el rebutjaran més, tu diràs! Però es que tampoc ens volen ni amb diners; els fa encara més ràbia. Veuen un gitano amb un Mercedes o amb collarets d'or, i ja diuen: Refot, aquest gitano, quina en deu fer? Vendre drogues, segur. És el primer que pensen, les drogues, o que fa anar la corriola [*que roba*].

—Creus que també hi ha racisme dels gitanos als països?

—N'hi ha d'haver, xavó, tu diràs! Amb l'estopa que ens foten tota la vida, bé s'ha de crear alguna cosa. Però no és que ho trobi bé. És normal que passi perquè els qui hem rebut sempre hem estat nosaltres.

—...

—Que per què tenim tanta por de la guàrdia civil? Doncs per alguna cosa deu ser; que ens han fotut molta estopa, ves! Ara, a mi, ja no em fan tanta por, però imposen. Hi ha gent que roba, però els gitanos robem, per exemple un dia, una gallina perquè tenim gana. Però no anem a matar ningú. Això no és dolent...

—Sempre has dit que els gitanos sou molt "en-amor-a-dos", què vols dir?

—Això mateix, que som molt enamoradissos. Que ens agrada molt fer l'amor. Per això fabriquem més nens que els altres. I alguns tampoc no utilitzen els mitjans que hi ha. Jo tinc una cunyada que és molt jove i té tretze fills. Jo en tinc cinc perquè he volgut, anava buscant el quart i la cinquena ha vingut de rebot, però no passa re. No m'he carregat de nens sense voler. Han vingut perquè la parenta i jo hem volgut.

—Hi ha desconeixement?

—Mira, xavó, hi ha gent que saben que hi ha mitjans, però no en volen. Nosaltres no, la parenta, per exemple, ella pren pastilles. I quan vegem que prou, doncs ja s'operarà ella o m'operarà jo.

—L'amor és imprescindible per a crear?

—Xavó, tu diràs! Sense amor què vols crear, refot? Per a tot, per a la música, per a viure, és imprescindible. El que passa és que una persona que no té amor va més reprimida i la closca li funciona d'una manera més... que no va a pleret, tu, que li falta alguna cosa. Qui està enamorat i fa l'amor sovint, va desfogat.

—Un altre tema clau de la teva vida són les

drogues. D'on vas treure la voluntat de sortir-ne?

—La parenta m'hi va ajudar molt i la canalla, els veia allà... El metge em va dir que no arribaria als trenta anys i, mira, ja en tinc trenta-sis. Però, quan em van dir això, vaig pensar: I els fills, què? Això no és vida. A més, la parenta va lluitar molt amb mi; li era igual barallar-se, però aguantava tota la metxa. A part el rotllo de la parenta i la canalla, vaig veure que això de... l'amor flaquejava. Em vaig dir: I això per a acabar-ho d'adobar! I a partir d'aquí vaig dir que re, que ja me'n sortiria com fos. I ja en fa catorze de tot plegat.

—Amb la distància, com ho veus? Què creus que caldria fer?

—L'únic que puc fer és donar un consell a la gent. Si algú vol sortir-se'n, que ho faci, que no faci ni cures de son ni es fiqui en granges, ni re. Que es quedi a casa i no prengui pastilles ni re, que ho faci a pols. Perquè és l'única manera; costa més però després també és més difícil d'entrar-hi un altre cop. Amb l'ajuda de la pastillera i de la metadona i coses d'aquestes, no et costa gens i després no et recordes de malament que ho haves passat per deixar-ho, i és més fàcil de tornar-hi. Qui se'n vulgui sortir que ho faci; que veu que fot bots al llit, doncs que boti. Jo he fotut molts bots al llit. Vaig estar sis mesos fet un farcell.

—Però tu tens molta força de voluntat.

—Sí, jo en tinc molta. Des de sempre. Jo m'he ficat en tots els laberints i he sortit de tot.

—Tot això et surt després, quan fas les cançons?

—Tot surt, tot et dona força i després hi té molt a veure, és la teva vida.

—En aquest disc hi ha col·laborat el bluesman BB King. Encara que no sabessis anglès, el llenguatge de la guitarra és universal...

—Sí, no fa falta traductor ni re. Per a tocar, quin traductor ha d'haver-hi? Es tracta de tocar i llestos. A Nova York, quan enregistràvem, vam començar amb la cançó "Ay morena", i li vaig fer un rif de blues dels seus per donar-li una idea de com anava, va riure, va dir yes!, va arrencar i ja no vaig haver de dir-li re més.

—Va anar molt bé doncs.

—Sí, molt bé. A part les dues peces del disc, vam estar molta estona tocant. Jo vaig començar a tocar i ell s'hi va enganxar tranquil·lament. Ja les veus allí, xavó, la Gerundina i la Lucía (les guitarres)... elles, anar fent.

—Sempre portes la Gerundina a sobre?

—Ara amb la història de les entrevistes, sí que me l'emporto, però normalment sempre és sota el llit. Fa també de mare, com que són tanta canalla, doncs també ajuda l'Antonia.

"La parenta m'hi va ajudar molt, i la canalla, els veia allà... El metge em va dir que no arribaria als trenta anys i, mira, ja en tinc trenta-sis. Però, quan em va dir això, vaig pensar: i els fills, què? Això no és vida. A més, la parenta va lluitar molt amb mi; tant li feia barallar-se, però aguantava tota la metxa. A part el rotllo de la parenta i la canalla, vaig veure que això de... l'amor flaquejava. Em vaig dir: I això per a acabar-ho d'adobar! I a partir d'aquí vaig dir que re, que ja me'n sortiria com fos. I ja en fa catorze de tot plegat".

—Quan la vas aconseguir?

—L'any 1982. Era a Almeria, treballant, amb el Camarón, que al cel sia, amb Tomatito, María Jiménez i molta més gent. I un dia, a les sis del dematí, amb una curdela de JB que ens havíem fotut amb els cosins, vam anar a comprar una Gerundina, una guitarra de Gerundino. El botiguer no ens volia ni obrir, i els meus cosins i germans li van dir que era un gran artista, que havia tocat amb el Camarón. I al final la vaig comprar. I aquella mateixa nit, saps qui va tocar la guitarra?

—...

—El Camarón, que al cel sia. Tota la nit. I jo li deia: Ei, deixa-me-la una estona, xavó... I re, xavó, ell vingia tocar. Es veu que li agradava. Sona bé, tu, sona bé —deia.

—Què és el que més t'ha impressionat de Camarón de la Isla?

—La seva persona, la seva música, la seva senzillesa... tot. De petit que sóc un gran fan seu i de ningú més. Quan es va morir, jo no escoltava flamenc, perquè, només de sentir-lo a ell, ja em posava malalt. Però amb el temps m'he dit: Però, si no escolto el Camarón, qui refot escoltaré? I ja hi he tornat.

—Què recordes d'en Toti Soler? Perquè fins i tot hi vas enregistrar un disc, Lonely Fire, l'any 1979.

—D'ell, també en vaig aprendre molt. És un gran artista, molt bo i molt bon xavó. Ens va donar vida, al Rafaelillo i a mi. Vam anar amb ell a Suïssa. La nostra maleta era una bossa d'escombraries negra on posàvem tota la roba. Quan rodàvem per la ciutat, com que la bossa era com una pilota, el Rafaelillo la tirava a terra i li anava clavant puntades de peu i jo rient. I en Toti ens va donar una motxilla, però no ens hi cabia tot, i dúiem bossa i motxilla. En aquella època en Toti ja dominava bastant el flamenc, però alguna cosa de nosaltres se li va enganxar.

—Us veieu regulament?

—No, però fa poc ens vam veure a Sevilla i li vaig enregistrar en una cinta unes quantes facetes que jo sé de flamenc del meu oncle, del meu pare, de tots plegats. I li va agradar molt. Quan el vaig veure a Sevilla, ara fa dos anys, li vaig demanar perdó per tot allò de Suïssa. Perquè anàvem tan bufats que, un dia, quan encara ens quedava alguna feinota a fer, vam decidir de torcar pirandó cap a Sevilla. El meu pare s'havia trencat una cama en un casament gitano, aixecant la núvia, i a més havia nascut la meua primera filla, i jo delirava per podre-me'n anar. Per això, en veure'l, ja feia vint anys de tot allò, li vaig demanar perdó i ell, re, es portà pistonut amb mi. I ens vam posar a tocar. Refot quin rotllo, xavó!

Oriol Cortacans